

Gebyrer etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3	m ² BRA	2016	2017
a) oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging			
Nybygg bolig (alt innenfor bolig)			
Ved flere boenheter, betales et tilleggsgebyr pr. enhet:		20 400,00	20 900,00
ren bolig		5 985,00	6 150,00
hybel m/fellesareal		2 290,00	2 350,00
øvrige boenheter, for. kvm.:			
	0 - 50	4 355,00	4 450,00
	51 -	5 225,00	5 350,00
Boliger m/fellesareal kr 50 pr m ² for fellesarealet. Bygges flere boligbygg på samme eiendom, regnes gebyret pr bygg.			
Tilbygg/påbygg bolig, nybygg/tilbygg/påbygg fritidsbolig			
	0 - 20	3 265,00	3 350,00
	21 - 50	5 125,00	5 250,00
	51 - 70	8 175,00	8 400,00
Garasje/uthus o.l.,	71 - 100	11 800,00	12 100,00
	101 -	16 200,00	16 600,00
Garasje-/carportanlegg (Gebyr beregnes ut i fra totalt BRA ikke pr enkeltgarasje.)			
	0 - 70	4 355,00	4 450,00
	71 - 100	7 395,00	7 600,00
	101 - 200	12 700,00	13 000,00
	201 - 400	19 300,00	19 800,00
	401 -	28 200,00	28 900,00
Driftsbygninger i landbruket nybygg/tilbygg			
	1001 -	12 800,00	13 000,00
Kaldtager, frittstående/Enkle industribygg			
	0 - 70	4 685,00	4 800,00
	71 - 150	7 395,00	7 600,00
	151 - 300	12 200,00	12 500,00
	301 - 800	20 400,00	20 900,00
	801 - 1000	28 000,00	28 700,00
	1001 - 2000	35 000,00	35 900,00
	For BRA > 2000 m ² tillegges for hver 200 m ² :	5 670,00	5 800,00
Forretning/kontorer Hotell/restaurant Off./privat tjenesteyting nybygg, tilbygg			
	0 - 100	12 200,00	12 500,00
	101 - 300	20 400,00	20 900,00
	301 - 500	47 000,00	48 200,00
	501 - 1000	61 900,00	63 450,00
	1001 - 2000	84 650,00	86 800,00
	For BRA > 2000 m ² tillegges for hver 200 m ² :	5 670,00	5 800,00
b) vesentlig endring/repasjon av tiltak under a. (rehabilitering/ombygging)			
	0 - 100	7 300,00	7 500,00
	101 - 500	13 100,00	13 400,00
	501 -	20 400,00	20 900,00
c) fasadeendring			
Vesentlig			
Mindre vesentlig		2 175,00	2 220,00
		1 090,00	1 120,00
d) bruksendring*			
Hytte-/boligformål		5 885,00	6 000,00
For de øvrige søknader		11 800,00	12 100,00
* For tiltak uten bygningsmessig endring betales 50 % gebyr			

Tiltak som krever søknad og tillatelse § 20-3	m ² BRA	2016	2017
e) riving av tiltak nevnt under a (Maksimalt gebyr for landbruksbygg kr 3 399)			
0-70 m ² med høring		2 290,00	2 350,00
71 m ² og over med høring		3 595,00	3 700,00
0-70 m ² uten høring		760,00	780,00
71 m ² og over uten høring		1 415,00	1 450,00
f) bygningstekniske installasjoner Spesielle tekniske installasjoner som varmeanlegg, fyringsanlegg, ventilasjonsanlegg, kuldeanlegg, varmepumper, brannalarmanlegg m.m.		5 010,00	5 150,00
Rehabilitering av ovennevnte		3 165,00	3 250,00
Søknad om installasjon/rehabilitering av piper, samt tilkobling av boliger til offentlig nett.		1 415,00	1 450,00
Installering av heis/løfteplattform Trappeheis.		2 935,00 655,00	3 000,00 670,00
g) oppdeling/sammenføring av bruksenheter Sammenføring Oppdeling (Ved oppdeling til flere boenheter betales et tilleggsgebyr tilsvarende satsene under nybygg bolig.)		1 960,00 2 620,00	2 000,00 2 700,00
h) innhegning høyere enn 1,5 m mot veg		1 305,00	1 350,00
i) skilt over 3,0 m², reklameinnretninger (Pr. søknad med inntil 2 skilt/innretninger) - med høring - uten høring Pr. skilt/innretning utover dette		5 125,00 3 810,00	5 250,00 3 900,00
j) midlertidige bygg		1 090,00	1 120,00
k)/l) vesentlig terrenginnrep/anlegg Kommunaltekniske anlegg, ikke regulerte veganlegg og vesentlige terrenginnrep. Ledningsanlegg for vann og avløp, større parkeringsplasser		6 430,00	6 600,00
Vesentlig endring/rep. av mindre konstr. /anlegg, veg/felles avkjørsel, avløpsrenseanlegg		3 810,00	3 900,00
m) behandling av søknad om deling av grunneiendom		1 415,00	1 450,00
		2 720,00	2 800,00

Tiltak som krever søknad og tillatelse som kan forestås av tiltakshaver § 20-4	m ² BRA	2016	2017
a) mindre tiltak på bebygd eiendom			
Tilbygg/nybygg	0 - 10	1 630,00	1 670,00
	11 - 30	2 505,00	2 570,00
	31 - 50	3 925,00	4 020,00
	51 - 70	4 685,00	4 800,00
Tiltak som ikke gir økt bruksareal, som innvendige rehabiliteringer og veranda med takoverbygg.		1 090,00	1 120,00
Anneks er søknadspliktig med ansvarsrett, men gebyrbelastes som søknad u/ansvarsrett.			
Riving av mindre bygg (riving av tilbygg inntil 50 m ² , frittstående inntil 70 m ²)			
- med høring	0 - 70	2 290,00	2 350,00
- uten høring	0 - 70	760,00	780,00
Riving av landbruksbygg			
	0 - 500	2 220,00	2 280,00
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel	501-1000	3 490,00	3 580,00
		3 265,00	3 350,00
Skilt- og reklameinnretning (Pr. søknad med inntil 2 skilt/innretninger)			
- med høring			
- uten høring		2 620,00	2 680,00
		1 530,00	1 570,00
Pr. skilt/innretning utover dette		545,00	560,00
Antennesystem		1 305,00	1 340,00
b) alminnelige driftsbygninger i landbruket	0 - 70		
	71 - 200	3 925,00	4 020,00
	201 - 500	5 445,00	5 600,00
	501 - 1000	7 300,00	7 500,00
c) midlertidige bygg (inntil 2 år)		10 400,00	10 650,00
		3 595,00	3 700,00

Søknad om ramme-/ igangsetting- og endringstillatelse.	2016	2017
Rammetillatelse: samme gebyr som søknadspårligte tiltak § 20-3		
Igangsettingstillatelse, pr stk	4 355,00	4 460,00
Endring av tillatelse		
• Pr. tillatelse ved endringer som krever ny nabovarsling	4 355,00	4 460,00
• Øvrige	2 290,00	2 350,00
Behandling i henhold til TEK 10	2016	2017
*Avvik	2 290,00	2 350,00

* Hvis det er flere avvik som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % fra og med det andre avviket

Dispensasjoner § 19*	2016	2017
Enkle dispensasjoner		
• Tilbygg til eksisterende. Deling av tilleggsareal. Deling til uendret bruk.	2 290,00	2 350,00
• Nye bygg på bebygde eiendommer. Deling av bebygde eiendommer til endret bruk.	2 935,00	3 000,00
• Nye tiltak på ubebygde eiendommer og fradeling til slike.	4 465,00	4 600,00
Omfattende dispensasjoner uten høring	6 875,00	7 050,00
Dispensasjoner med høring	8 215,00	8 420,00
Dispensasjoner som krever politisk behandling	9 625,00	9 870,00

*Hvis det er flere dispensasjoner som behandles i samme sak, betales et gebyr på 50 % pr. dispensasjon fra og med den andre dispensasjonen. Det betales fullt gebyr for behandling av den dyreste dispensasjonen.

Type bistand	2016	2017
<p>For tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningslovgivningen, herunder tiltak som utføres i strid med ramme- og/ eller igangsettingstillatelse.</p> <p>Det må betales dobbelt gebyr for saksbehandling i forbindelse med etterhåndsgodkjenning, tilsyn og kontroll av slike ulovlige byggearbeider. Dersom den konkrete saken etter en beregning av faktisk medgått tid krever mer ressurser enn det som dekkes av det faste gebyret, kan det ilegges tilleggsgebyr etter bestemmelsene om medgått tid.</p>	100 % tillegg til ordinært gebyr, + evt. tillegg iht. bestemmelse om medgått tid.	100 % tillegg til ordinært gebyr, + evt. tillegg iht. bestemmelse om medgått tid.

Seksjonering av eiendommer

Regulativet skal dekke utgifter til kontroll av at vilkårene for seksjonering er til stede, herunder kontroll av tegninger og eventuell befaring. Gebyret gjelder pr. eiendom

Tillatelse til seksjonering uten nødvendig befaring, settes til 3 ganger rettsgebyret

Tillatelse til seksjonering med nødvendig befaring, settes til 5 ganger rettsgebyret

Utslippssaker	2016	2017
Søknad om utslippstillatelse § 4		
Inntil 15 pe	4 110,00	4 210,00
15 – 100 pe	19 800,00	20 300,00
Over 100 pe	41 600,00	42 650,00

Vegsaker	2016	2017
Behandling om dispensasjon etter veglovens bestemmelser	1 345,00	1 380,00
Behandling av gravetillatelse i kommunal veg	1 345,00	1 380,00

Plansaker og konsekvensutredninger

- Gebyret skal innbetales i forbindelse med 1.gangsbehandling av planen.
- Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak og før den legges ut til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av fullt gebyr. Det samme gjelder når en sak må anses som uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.
- Gebyret avspeiler kommunens utgifter knyttet til saksbehandlingen og refunderes ikke selv om planforslaget forkastes eller avvises. For øvrig vises det til kap. 11. Samlet gebyr blir summen av pkt. A og B og evt. C og D.

Reguleringsplan (detaljplan): Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C og D.	m²	2016	2017
A. Beregning etter planavgrensning (arealgebyr)	0 - 5 000 5 001 - 10 000 10 001 - 20 000 Mer enn 20 001	51 400,00 64 200,00 79 200,00 95 600,00	52 700,00 65 800,00 81 200,00 98 000,00
B. Beregning etter bebyggelsens areal Tillegg for eks. og ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng. Eksisterende bebyggelse som er regulert tidligere skal ikke regnes med.	0 - 1 000 1 001 - 5 000 5 001 - 10 000 Mer enn 10 001	7 630,00 22 600,00 39 400,00 50 600,00	7 800,00 23 200,00 40 400,00 51 900,00
C. Reguleringspørsmål PBL § 12-8. Forelegging av planer for planutvalget iht. pbl § 12-8. Gjelder forelegging av reguleringsplaner før planarbeid starter opp. Dette gjelder når reguleringsformålet er i strid med overordnet plan.		20 % av arealgebyr, jf. pkt. A.	20 % av arealgebyr, jf. pkt. A.
D. Tilleggsgebyr. Det kan kreves et tilleggsgebyr pr ekstra medgått time dersom digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database må utføres av kommunen.	Pr. time	830,00	850,00

Mindre reguleringsendring Samlet gebyr blir summen av pkt. A, B og evt. C.	m²	2016	2017
A. Grunngelyr		11 200,00	11 480,00
B. Beregning etter bebyggelsens areal Tillegg for ny bebyggelse som planen utløser, pr m2 BRA. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.	0 - 500 501 -1 000 Mer enn 1001	3 380,00 8 935,00 15 400,00	3 470,00 9 160,00 15 800,00
C. Tilleggsgebyr Det kan kreves et tilleggsgebyr pr ekstra medgått time dersom digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database må utføres av kommunen.	Pr time	830,00	850,00

Konsekvensutredning Behandling av konsekvensutredning (KU) i de tilfeller der kommunen er ansvarlig myndighet:	2016	2017
- Lav sats – når plan- og KU-prosess koordineres	50 % av sats for reguleringsplan	50 % av sats for reguleringsplan
- Høy sats – når KU-prosessen kjøres separat	75 % av sats for reguleringsplan	75 % av sats for reguleringsplan

Alminnelige bestemmelser

Gebyrene er vedtatt med hjemmel i plan- og bygningslovens § 33-1, delingslovens § 5-2 og eierseksjoneringslovens § 7.

Generelt

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder for alle byggesaker, plansaker, delesaker, oppmålingstjenester, seksjoneringsaker m.m. med mindre annet er bestemt under det enkelte kapittel i regulativet.

Betalingsbestemmelser

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr etter satser som framgår av regulativet. Alle gebyrer skal betales etter faktura fra kommunen. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter gjeldende satser.

Beregningstidspunkt

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, tilleggs- eller endringssøknad, melding, rekvisisjon eller bestilling foreligger.

Betalingstidspunkt

Gebyret skal i hovedregel betales før endelig avgjørelse treffes i en sak, eller en tjeneste utføres. Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/forslagsstiller/ rekvirent, kan det kreves at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes. Gebyret for ulike sakstyper forfaller for øvrig til betaling slik:

Planforslag og konsekvensutredninger

Gebyret for reguleringsplaner og konsekvensutredninger innbetales når sakene legges ut til offentlig ettersyn. For mindre reguleringsendringer skal gebyret faktureres når vedtak fattes.

Byggesaker

Gebyret faktureres når vedtak fattes. Midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest vil ikke bli gitt før gebyret er betalt.

Delingsaker

Gebyret betales da vedtak etter plan- og bygningsloven er fattet, men før oppmålingsarbeidet igangsettes.

Skilt og reklame

Gebyret faktureres når vedtak fattes.

Heiser/løfteinnretninger

Gebyret må være betalt før driftstillatelse utstedes. Gebyr for periodisk sikkerhetskontroll betales etter at kontroll er utført.

Seksjoneringsaker

Gebyret kan kreves betalt før saksbehandlingen igangsettes.

Prisregulering

Satsene vil normalt bli regulert den 01. januar hvert år i forbindelse med kommunens budsjettbehandling.

Timepris

For gebyr som ikke kan fastsettes på annen måte, eller skal beregnes etter medgått tid jfr. regulativet, skal det brukes en timesats på kr 740 pr time med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet.

Avbrutt arbeid/trukket sak

Når en tiltakshaver/forslagsstiller/revkirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller må utføre, basert på timepris - dog begrenset oppad til 75 % av satsene. Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold. For byggesaker etter kapittel 1 tilbakebetales 30 % av gebyret om saken trekkes tilbake etter rammetillatelsen. Tilbakebetaling skjer kun om gjenstående beløp er mindre enn de respektive minstesatser.

Urimelig gebyr

Hvis gebyret er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan fastsatt gebyr justeres forholdsmessig. Enhetsleder teknisk forvaltning har fullmakt til å redusere/øke eller frafalle gebyrene når særlige grunner foreligger, eller dersom gebyrene åpenbart er urimelige. Søknad om nedsettelse av gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

Klageadgang

Gebyrfastsettelse iht. gebyrregulativet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages. Dette gjelder ikke der det treffes skjønnsmessige avgjørelser. Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven og til kommunens klagenemnd for saker etter delingsloven og forurensningsloven.

Ulovlige tiltak og pålegg etter plan- og bygningsloven

Ved ulovligheter vil overtredelsesgebyr etter PBL. § 32-8 bli ilagt.

Tilsyn

Kommunens tilsynsplikt er klarere i ny bygningsdel av plan- og bygningsloven. Om lag 10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

Gebyr for sakkyndig bistand

Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningslovens § 33-1 og § 25-2 andre ledd. For slik sakkyndig bistand kreves dekning av konsulentutgiftene.

Merverdiavgift

Med mindre annet er angitt under det enkelte kapittel i regulativet (gjelder bl.a. kartsalg), skal det ikke beregnes merverdiavgift av gebyrene, jf Skattedirektoratets rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene.

Leder av teknisk forvaltning kan i særlige tilfelle rekvirere bistand i samsvar med bestemmelsene i § 97 for å gjennomføre nødvendig tilsyn. Til dekning kan det kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter.